

Երևան, 15 Յունիոն, 2018

ՏԵՐՈՒԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմասպութիւն Հօր Յիսուս, վուր ինձ իմասպութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 143

ՈՂԲ ԵՒ ԶԼՃՈՒՄ

Տէր, լսէ իմ աղօթքս, դուն՝ որ հաւատարիմ ես՝ ականջ դիր աղաչանքներուս, դուն՝ որ արդար ես՝ պատասխան տուր ինծի:

Ես քու ծառադ եմ, զիս դատաստանի մի՛ ենթարկեր,

որովհետեւ չկայ կենդանի արարած մը որ քու դիմացդ արդարանայ:

Թշնամին զիս հալածեց, կեանքս հողին հաւասարցուց,

եւ զիս խաւար աշխարհին բնակիչ դարձուց, արդէն մեռած մարդոց պէս:

Յոգիս խռովքի մէջ է, սիրտս կը սոսկայ:

Կը յիշեմ անցեալ ժամանակները, կը խորհիմ քու բոլոր գործերուդ մասին,

կը խոկամ ըրածներուդ մասին:

Չեռքերս քեզի կ'երկարեմ օգնութեան համար.

Ժարաւ հողի պէս՝ հոգիս ծարաւ է քեզի:

Շուտ ըրէ, Տէր, պատասխան տուր, հոգիս արդէն կը մարմրի,

ինձմէ երես մի՛ դարձներ, մի՛ ձգեր որ ողջ-ողջ գերեզման իջնեմ:

Ամէն առաւօտ ինծի սէրդ լսել տուր, որովհետեւ ես քեզի վստահեր եմ:

Ահա քեզի կը դիմեմ, ցոյց տուր՝ ինչ ձեւով կ'ուզես որ ապրիմ:

Տէր, ազատէ զիս թշնամիներէս, ես քեզ իմ ապաւէնս դարձուցի:

Քու կամքդ կատարել սորվեցուր ինծի, որովհետեւ իմ Աստուածս ես դուն.

Քու բարի Յոգիդ զիս ուղիղ ճամբով թող առաջնորդէ:

Տէր, քու անունդ փառաւորելու համար՝ ազատէ կեանքս.

Դուն՝ որ արդար ես, այս նեղութենէն դուրս բեր իմ անձս:

Ինծի հանդէա սէրդ ցոյց տուր. թշնամիներս ոչնչացուր,

բնաջնջէ բոլոր անոնք որոնք ինծի նեղութիւն կու տան,

որովհետեւ քու ծառադ եմ ես:

ՀԱՐԱԿԱՆ - ԱՊՈԹՔ

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Վմենաստուրք Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Վստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՒԹԸ

ՀՀ

ՊԵՏՐՈՍ ԱՌԱՋԵԱԼԻ ԸՆԴԱՆՐԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԱՄԱԿԵՆ

1:1-3

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅԻՆ ԿՈՉՈՒՄԸ (1:1-3)

Պետրոս Առաքեալի ընդհանրական այս երկրորդ նամակը ուղղուած է առաջին դարու քրիստոնեաներուն: Գլխաւոր նպագակն է պայքարիլ սուփ ուսուցանողներու գարած աշխափանքին դէմ եւ անոնց ուսուցումներէն բղիած անբարոյութեանց դէմ: Պետրոս Առաքեալ իր այս նամակով կոչ կ'ուղղէ կաշած մնալ Ասպուծոյ եւ Յիսուս Քրիստոսի հանդէա իրենց ունեցած ճշմարիք ճանաչումին, այն ճանաչումին, որ իրենց փոխանցուեցաւ այն մարդոց կողմէ, որոնք անձամբ գետան Յիսուս Քրիստոսը եւ լսեցին անոր խօսքերը: Ան նաեւ կը զգուշացնէ սխալ ուսուցմներ գարածողներէն, որոնք արդէն սպիրտած են Քրիստոսի եկեղեցին ներս, դապապարփելով անոնց անբարոյ կենցաղը: Ան կ'անդրադառնայ այն սխալ ուսուցումին, թէ Քրիստոս պիտի զերադառնայ: Պետրոս Առաքեալ այս հարցին առնչութեամբ կը պարասիանէ ըսելով, թէ Քրիստոսի վերադարձի ուշացումը դիմումնաւոր է, անով Ասպուծոյ համբերագար գթութիւնը ցոյց գալու, որպէս առիթ մեղաւորին ապաշխարութեան, որովհետեւ Ասպուծ «չ'ուզեր որ ունի մէկը կորուսի, այլ բոլորն ալ ապաշխարելու առիթ ունենան» (3:9):

Ինչպէս միւս նամակի պարագային, այս նամակն ալ նոյնպէս կը սկսի հեղինակի յիշեցումով, որպէս վաւերական նամակ գրուած նոյնինքն՝ Յիսուս Քրիստոսի ծառային ու առաքեալին կողմէ: Այս բոլորը կ'ըսէ կամ կը գրէ, որպէսզի անով յիշեցնէ (1:12-15), իր աշխարհէն մեկնումէն յեփոյ ալ յիշեն: Պետրոս Առաքեալ կ'ուզէ, որ հաւաքակիցները մնայուն իրենց մորքի մէջ ունենան, թէ ինչպէս պէտք է իրենց հոգիները պաշտպանեն սուփ ու մոլար ուսուցումներէ: Անոր համար ալ Առաքեալը գարրական ինչ որ պէտք է քրիստոնեայ հաւաքացեալին համար, այս նամակի ճամբռով կը փոխանցէ, որպէսզի անով հասպառուն մնայ իր հաւաքքի կենանքին մէջ: Այս գարրական ճշմարդութիւնները մնայուն յիշելու, որովհետեւ մարդ արարածին միշք յիշեցում է պէտք, որպէսզի մորքին մէջ թարմ մնայ, այլապէս՝ ուրիշ բաներ ներս մփնելով ու խառնուելով, մարդը կրնայ մոռնալ այդ գարրական ճշմարդութիւնը: Անոր համար ալ մարդը երբ բան մը պիտի սորվի, ընդհանրապէս կրկնելով է որ կը սորվի: Պետրոս Առաքեալ պարպաւոր ու պարփականութիւն կը զգայ մնայուն յիշեցնելու, առաւել եւս, իր այս աշխարհէն մեկնելին յեփոյ ալ մնայուն յիշեն այս բաները: Որովհետեւ Առաքեալը գիտէ, թէ պարագաներ պիտի զան եւ արդէն կան, որ պիտի փորձեն ոչ թէ միայն մոռացութեան մաքնելու, այլ՝ մոլորեցնելու: Տակաւին, զալիք սերունդը, մանաւանդ՝ ոչ թէ միայն խեղաթիւելու կամ փոխելու ճշմարդութիւնը, այլ՝ անբարբեր ըլլալու այդ ճշմարդութեան նկագում, ու մոռնալու այդ ճշմարդութիւնը: Հին Կրակարանին մէջ, երբ Ասպուծ պարպուէր մը կու գար, կ'ըսէր. «Գալիք սերունդներու ականջին խօսիր եւ յիշեցուր» (Բ Օրինաց 16:3, Յովէլ 1:3):

Սիմոն Պետրոս: Այն նոյն ձկնորս Սիմոնը, որ յաճախ բարձրախու, շուփ արփայայփուող, բայց նաեւ ուրացող, ահա Քրիստոսի շնորհքով պիտի վերականգնէր եւ դառնար ժայռ, որպէսզի անով նաեւ կարենար իր եղբայրներն ալ միխթարել: Քրիստոսի ծառան եւ առաքեալն է: Այս նամակը կը գրէ անոնց, որոնք արժանի եղան Առաքեալին հետք բաժնելու հաւաքքը, որ վենի ունեցաւ մեր Տէր Ասպուծոյն եւ Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի արդար վնօրինութեամբ: Ի՞նչ արդար վնօրինումի մասին է խօսքը: Կը նշանակէ այն ինչ որ Յիսուս Քրիստոս կապարեց խաչին վրայ: Ի՞նչ: Իր պարագանը ուրիշ բան չէր եթէ ոչ արդար վնօրինում, որն է հաշփութիւն Հօր Ասպուծոյ հետք, ինչպէս պիտի ըսէ Պողոս Առաքեալ «Հաշփութեցէր Ասպուծոյ հետք» (Բ Կորնթ 5:20): Ինչո՞ւ հաշփուիլ, որովհետեւ մարդ արարածը իր մեղքի պարփառով օգարացած էր Ասպուծ եւ հեռացած, ուսպի պէտք է որ վերադառնայ, իսկ այդ վերադարձը, որովհետեւ մարդը ի վիճակի չէ, այդ բոլորը յանձն առաւ Յիսուս Քրիստոսը Ինք իր խաչի մահուամբ, որպէսզի մեղաւոր մարդը հաշփուի Ասպուծոյ հետք: Որովհետեւ բնութեամբ օգարացած ենք Ասպուծ, եւ մեր բոլոր արարքները այդ մէկը ցոյց կու գան (Բ Կորնթ 5:15-16): Ամբողջ Աւելարանին նպագակը մարդ արարածը հաշփուի Ասպուծոյ հետք: Ահա ճիշդ արդոյ համար ալ «Ասպուծ մեզի համար մեղքի պարփարագ ըրա Քրիստոսը, ան՝ որ բնաւ մեղք չէր գործած, որպէսզի մենք անոր միանալով արդարանանք Ասպուծոյ համար» (Բ Կորնթ 5:21): Ահա այս հաւաքքի մասին է, որ կը խօսի Պետրոս Առաքեալ, որ արժանի եղան: Իսկ այսօր, ո՞ր հաւաքքի մասին է որ մենք յաճախ կը խօսինք, կամ կը կիսենք մեր նմաններուն հետք:

Այսօր ի՞նչ է վիճակը, եթք մարդիկ հարց կու փան, թէ ինչ հաւաքքի կը հետեւինք: Այսօրուան ընկերութիւնը կը փորձէ բազմազան ու այլազան ճամբաներու մասին խօսելու, եւ այդ բոլորը միավեղելու համերաշխութեամբ ապրելու: Բայց որքանով այդ բոլորը նոյն այդ հաւաքքի մասին կը խօսին, որուն կ'անդրադառնայ Պետքրոս Առաքեալ, այսինքն՝ Քրիստոսի բերած հաւաքքին մասին: Այսինքն՝ հաւաքք մը, որ արդար փնօրինումով գելի ունեցաւ հաշքութիւնը մեղաւոր մարդուն եւ Ասքուծոյ միջեւ: Ահա այդ հաւաքքն է որ Պետքրոս Առաքեալ, ինչպէս նաև միւս առաքեալները, ինչպէս նաև բոլոր անոնք որոնք կը վայելեն, Յիսուս Քրիստոսի խաչով հաւասար իրարու, հոգ չէ թէ ինչ մակարդակի, փիփողոսի կամ սերի կը պարկանին:

Այս կացութեանց մէջ հաւաքացեալները ի՞նչ կ'ուզեն, եթէ ոչ «շնորհը եւ խաղաղութիւն» (2 հմր): Իսկ այս շնորհըն ու խաղաղութիւնը ինչո՞վ կարելի է ունենալ Ասքուծոյ եւ մեր Տիրոց Յիսուս Քրիստոսի մասին մեր ունեցած գիվութեամբ: Քրիստոս ճանճնալ, ու Անոր կապարած արդար փնօրինումը: Առաւել եւս, Պետքրոս Առաքեալ կու զայ աւելցնելու, «**Քրիստոս իր ասքուածային գօրութեաք մեզի պարզեւեց ինչ որ անհրաժեշտ է ասքուածապաշտ կեանքի մը համար**» (3 հմր), անով սկսելու մեր հաւաքքի կեանքը, պահելու մեր հաւաքքը եւ հասնելու աւարտին, ինչպէս պիփի ըստ Պողոս Առաքեալ:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
աշ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի զիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի զնալ ի նանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երթե՛ սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: